

LOTTALEHTI

POSTIA LOTTA SVÄRD SÄÄTIÖSTÄ

2/2023

Lotat ja pikkulotat

Ruotsin majalla

Pikkulotta
Sopanen
mestaruusjahdissa

Lottamuseon
kesässä
kävijäennätyksiä

Muistojen laatikosta:
Visionääri
Maja Genetz

Arvoisa lukija,

Me Lotta Svärd Säätiössä työskentelevät koemme suurta ylpeyttä saadessamme tehdä työtä lottaperinnön säilyttämisen puolesta. Ylpeyden rinnalla kulkee kuitenkin myös painava vastuu siitä, että meidän vahtivuorollamme perinteet paitsi säilyvät, myös uudistuvat ja puhuttelevat seuraaviakin sukupolvia.

Itse edustan sitä joukkoa suomalaisia, jolle isänmaallisuus on tullut jo kodinperintönä. Olen suorittanut varusmiespalveluksen ja käynyt myös kadettikoulun. Suvussamme on arvostettu lottia ja veteraaneja ja heidän uhrauksensa on tiedetty. Mutta sellaisiakin perheitä on, joilla ei enää ole yhteyttä sotasukupolveen.

Väestöstämme yhä suurempi osuus on ihmisiä, jotka eivät ole koskaan henkilökohtaisesti tavanneet sotasukupolven edustajia. Sotasukupolven merkitys itsenäisyysdellemme on vaarassa unohtua, vaikka sen perintö on syvällä suomalaisuuden ytimessä.

Sotasukupolvesta näytettävät kuvat ja historialliset tekstit eivät välttämättä sellaisenaan kiinnosta useimpia nuoria, mutta esimerkiksi lottien arvot puhuttelevat nuoria vahvasti. Luotan siihen, että keskustelemalla, kuuntelemalla ja katsomalla asioita nuorten näkökulmasta onnistumme siirtämään lottien arjen neuvokkuuden nuorille heitä kiinnostavalla tavalla. Työ siis jatkuu!

Aurinkoisia syyspäiviä toivottaen

Anne Nurminen

ANNE NURMINEN

Toiminnanjohtaja
Lotta Svärd Säätiö

Anne Nurminen, Senni Sopenen ja majuri Mika Romppanen Talvisodan päättymisen muistojuhlassa Helsingissä 13.3.2023

Pikkulotta Sopenen hätyyttää ikäluokkansa pituushypyn MM-tulosta

PIKKULOTTA Senni Sopenen (95 v.) hyppäsi pituushypyn (1,14 m) ja kolmiloikan (2,56 m) ikäsarjansa Euroopan ennätykset kesäkuussa Kuopiossa järjestetyissä Aikuisurheiluliiton SM-kilpailuissa. Syyskuun lopussa Sopenen matkustaa Italian Pescaraan veteraanien EM-kisoihin puolustamaan ennätystään. Hän yrittää myös rikkoo pituushypyn 95-vuotiaiden maailmanennätyksen, joka on kanadalaisen **Olga Kotelkon** nimissä. Eroa Sopenen EM hypyn ja Kotelkon MM-hypyn välillä on vain 14 senttiä.

Onnea matkaan Senni! ●

LOTTALEHTI 2/2023

**LOTTA
SVÄRD
SÄÄTIÖ**

**VASTAAVA
PÄÄTOIMITTAJA:**
Anne Nurminen

TOIMITUS:
Lotta Svärd Säätiön viestintä

ULKOASU:
Soile Lemettinen, AD, Riorio

PAINOPAIKKA: PunaMusta

JAKELU: Kenttäpostia-lehden liitteenä ja digiversio www.lottasaatio.fi

**PALAUTETTA LEHDESTÄ
TAI JUTTUVINKKEJÄ:**
viestinta@lottasaatio.fi

LOTTA SVÄRD SÄÄTIÖN OSOITE:
Mannerheimintie 93, 00270 Helsinki

SÄHKÖPOSTI: info@lottasaatio.fi

PUHELIN: (09) 4770 2881

PALVELUAJAT:
ma-pe klo 9.00–16.00

Lotat ja pikkulotat lomailivat Ruotsin Majalla

Tuusulanjärven rannalla sijaitseva Ruotsin Maja herää eloon viimeistään kesäkuussa, kun lotat ja pikkulotat saapuvat sinne loman viettoon. Vuonna 1941 lottien lepokodiksi valmistunut rakennus tarjoaa edelleen virkistystä lottana tai pikkulottana toimineille naisille.

Lomalle haetaan Lotta Svärd Säätiön kautta ja loma kestää viisi päivää. Ohjelmassa on vapaamuotoista yhdessäoloa ja tutustumista lähiympäristöön.

Iltapäiväkahville lottien kanssa poikkesivat Lotta Svärd Säätiön toiminnanjohtaja **Anne Nurminen** ja viestintä ja yhteiskuntasuhteiden päällikkö **Susan Mykrä**.

Marjatta Hyrkki, Anne Nurminen ja Eeva-Liisa Tolvanen.

Kahvipöydässä nauru oli herkässä, kun naiset yhdessä ruokivat päivän politiikkaa ja mui-

ta ajankohtaisia asioita. ”Täällä tuntuu siltä, että sata on uusi 50 – niin eläväisiä, skarppeja ja hauskoja nämä meidän lotat ovat”, sanoo Mykrä.

Välillä puhe siirtyi vanhojen asioiden muisteluun. ”Eriytyisesti Venäjän puolelle jääneiden kotipaikkojen ja edesmenneiden läheisten muistelu herkisti – myös meidät nuoremmat”, sanoo Mykrä. ●

HALUATKO LUKEA LISÄÄ RUOTSIN MAJASTA?

Miksi rakennuksen nimi on Ruotsin Maja? Lue rakennuksen kiinnostava tarina osoitteesta <https://www.lottamuseo.fi/ruotsin-maja/>

Lottamuseon kesässä tehtiin kävijäennätyksiä

LOTTAMUSEO ja lottaperinne kiinnostivat niin kotimaisia kuin ulkomaisiakin kävijöitä. Heinäkuussa Lottamuseoon tehtiin noin 4 500 ja Lottakanttiin melkein 10 000 vierailua. Elokuun puolivälissä Lottamuseossa on käynyt yhtä paljon vierailijoita, kuin edellisvuonna kokonaisuudessaan.

”Olemme iloisia, että ihmiset ovat palanneet museoon koronavuosien jälkeen”, sanoo Lottamuseon johtaja **Saija Ylitalo**. ”Museossa käyminen on myös muuttunut, sillä meillekin tullaan viettämään aikaa, tapaamaan ystäviä ja vaikkapa tekemään töitä etäpäivinä”, jatkaa Ylitalo.

Lottamuseon syyskausi tarjoaa runsaasti tapahtumia koko perheelle. Ajankohtaiset tapahtumatiedot ja lisätietoja tapahtumista löytyy osoitteesta www.lottamuseo.fi ●

LOTTAMUSEON SYKSY 2023

Teemaopastus: Sivistyksen voimalla lauantaisin klo 14. Mukaan pääsee pääsylipulla tai Museokortilla. Huom. opastusta ei järjestetä lauantaina 18.11. joulutapahtuman vuoksi.

- 30.9. Museon kullisseissa -juhlapäivä
- 7.10. Lasten Lauantai
- 28.10. Erätauko-keskustelu
- 12.11. Isänpäivä
- 18.11. Lottamuseon joulutapahtuma
- 2.12. klo 15 Luento itsenäisyyspäivän historiasta
- 6.12. Itsenäisyyspäivä

Kuva: Kari Kylänpää

Lottamuseon Lottaperinneyhdistyksen tapahtumat syksy 2023

Lottaperinneyhdistys kokoontuu Lottamuseolla. Yhdistyksen toimintaan ja tapahtumiin ovat kaikki tervetulleita. Lisätietoja osoitteesta www.lottamuseo.fi/perinnetoiminta/.

- 30.8. klo 18 Teemaopastus; Sivistyksen voimalla
- 27.9. klo 18 Tuija Keskinen kertoo lottien muonituksesta
- 18.10. klo 18 FT Martti Turtola esitelmöi Martta Wendelinin sodan ajan kuvituksista
- 23.11. klo 18 FT Maritta Pohl esitelmöi presidenttien puolisoista. Jatkoa keväällä pidetyille luennolle

Maja Genetz – visionääri ja verkostoituja

TEKSTI: FT MARITTA POHLS | KUVA: LOTTAMUSEO

Maja Genetzillä oli aina hieno auto, Buick tai Chevrolet. Joskus se oli punainen avoauto, joskus katettu, mutta aina uutta vuosimallia. Hän oli itsenäinen, oman elämänsä luonut nainen, joka rakasti koiria ja puutarhatöitä. Kotona, kerrostaloasunnossa asui kaksi berniä ja afgaanin vinttikoiria. Pienikokoisella **Helmillä**, Majan uskollisella kotiapulaisella, perheen äidillä oli niiden ulkoiluttamisessa tekemistä. Maja kun ei joutanut paljon olemaan kotona.

Kaikki haastattelemani sanoivat, että Maja Genetz oli maailman energisin nainen. Hän rentoutui pelaamalla pasianssia. Ei olisi kuulemma pärjännyt ilman pelikortteja lainkaan.

Maja Genetzin järjestelytaitoja kuvaa kertomus vapaussodan päättymisen muistokatselmuksen muonituksesta. Tapahdumaa edeltävänä yönä Genetzin puhelin soi kello yksi. Kysyttiin, voivatko lotat muonittaa vielä 5 000 miestä lisää. ”Kyllä voidaan”, vastasi Genetz ja niin tapahtui. Tätä tapahtumaa voi muistella Lottamuseossa, jossa on esillä **Aarno Karimon** taulu. Siihen kiinnitetyssä hopealevyssä lukee: ”Tasavallan hallitukselta Lotta Svärd -yhdistykselle tunnustukseksi 25 000 rintamamiehen muonituksessa 16.5.1938 suoritetusta työstä.”

Maja Genetz oli lahjakasta Genetzin sukua, jonka jäsenistä tunnetuimpia ovat **Arvid** ja **Emil Genetz**. Majan isä oli Venäjän armeijan palveluksessa toimiva, myöhemmin liikemies **Olli Genetz**. Äiti **Sigrid von Pfaler** oli kotoisin Viipurista, missä perhe asui ja missä lapset kävivät koulua vuoteen 1918 saakka.

Majasta odotettiin varmasti opettajaa. Hänen isänsä seitsemästä sisaresta kuusi toimi opettajina. Heistä **Hilma Genetz** teki 1910-luvulla aapisen, nimeltään Kodin ja koulun ensimmäinen kirja, jota käytettiin alkuopetuksessa kauan.

Vuonna 1931 otettuun 12. painokseen kuvituksen teki itse **Martta Wendelin**. Myös Majan **Rita**-sisko oli opettaja.

Genetz – Suomen ensimmäinen naisautokauppias

Maja valitsi kuitenkin toisin. Kirjoitettuaan ylioppilaaksi hän lähti vuodeksi Saksaan treenaamaan kielitaitoaan ja sieltä palattuaan toimi joidenkin yksityisten liikkeiden palveluksessa. Ensimmäinen tieto työpai-kasta on paikka Autocar-in myyjänä.

Suomen Kuvalehdessä 1927 neiti Genetz esitteli Suomen ensimmäisenä naisautokauppiana. Toimittaja tenttasi tarkasti Genetziä koeajossa olevan kuorma-auton teknisistä yksityiskohdista ja sai hämmästykseseen kaikkien asiantuntevan vastauksen.

Vuoden kestävän opintomatkan jälkeen Maja Genetz siirtyi yritysjärjestelyjen seurauksena yhdessä Autocar-in toimitusjohtaja **Björn Töttermanin** kanssa uudistamaan Nikolajeffin auto liikkeen toimintaa. ●

Lue koko artikkeli osoitteessa www.nostalgisetnaiset.fi/

FLORA MARIA (MAJA) GENETZ (1901–1970)

1921 Lotta Svärd järjestön jäseneksi
 1929 perusti Lotta Svärd paikallisosaston XII
 1930 Helsingin lottapiirin apulaismuonituspäällikkö
 1931 Helsingin lottapiirin sihteeri ja rahastonhoitaja
 1937–1944 Lotta Svärdin keskusjohtokunnan jäsen ja muonitusjaoston päällikkö
 1944–1970 Suomen Naisten Huoltosäätiö, Työmaahuolto Oy, Askartelutyö Oy, Kotiteollisuuden Keskusliike Oy, Oy Asuntoyhteistalo Ab, Sauna Oy Kiulu, Pyykkivakka Oy, Suuros Oy, Ravintohuolto Oy, Ruova Oy